

CODEX HOOFDSTUK 4

OPZOEKINGSCENTRUM

VOOR DE WEGENBOUW (OCW)

Ongetwijfeld heb je als tuinaannemer al gehoord van het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw of kortweg OCW. In principe moet een tuinaannemer die o.a. wegenis- en/of rioleringswerken uitvoert die vallen onder het toezicht van het OCW, een wettelijk verplichte bijdrage betalen. Maar welke werken vallen hier onder en wat is in feite de taak van het OCW en welke meerwaarde kan deze instelling opleveren voor de tuinaanlegsector?

Oorsprong

Na de Tweede Wereldoorlog besliste de Belgische regering om een instrument te creëren om het innovatieproces in de industrie te versnellen. In januari 1947 vaardigde toenmalig "Minister van Wederopbouw" een besluitwet uit met de voor-

waarden voor de oprichting van centra die door wetenschappelijk onderzoek de technische vooruitgang moesten bevorderen en coördineren. Op grond van deze wet richtten verscheidene bedrijfstakken hun eigen onderzoekscentrum op. In die context werd op 5 mei 1952 bij koninklijk besluit het 'Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw' opgericht. Het OCW heeft van deze wordingsgeschiedenis het zeer bijzondere statuut van een uit een privé-initiatief ontstane researchinstelling van openbaar nut overgehouden.

Doelstelling

Het OCW helpt de bedrijven en de overheid oplossingen te vinden voor het ontwerpen, bouwen en onderhouden van een efficiënte en degelijke wegeninfrastructuur onder optimale economische randvoorwaarden, alsmede voor de veiligheids-, mobiliteits- en milieuproblemen die het moderne wegtransport stelt. Het OCW is in principe een onafhankelijk kenniscentrum dat in de spits van de technologie op wegengebied staat. Het OCW heeft zijn kernactiviteiten rond de volgende sleutelwoorden:

- onderzoek, ontwikkeling en toepassing op het gebied van wegontwerp, wegenbouw, wegenonderhoud, verkeersveiligheid, mobiliteit en milieuvriendelijke wegenbouw, ten behoeve van wegenbouwbedrijven en wegbeherende overheden; De wegenbouw is een sector met overwegend kleine en middelgrote ondernemingen, die vaak niet over de nodige middelen beschikken om zelf aan onderzoek en ontwikkeling te doen.
- dienstbetoon aan de vakmensen van wegenbouwbedrijven, de bevoegde nationale, gewestelijke en plaatselijke overheden, producenten van materialen en materieel, keurings-, certificatie- en normalisatie-instellingen, het onderwijs in alle vormen en op alle niveaus, adviesbureaus en ontwerpers.

Relatie met de tuinaanlegsector

Als "ressortierend lid" (aannemer) wordt beschouwd iedere natuurlijke of rechtspersoon wiens hoofd- of bijactiviteit bestaat in het aanleggen, herstellen en/of onderhouden van wegen, straten, pleinen, bruggen en vliegveldbanen, inclusief alle aanverwante voorzieningen zoals wegbebakening en verkeersgeleiding, rioleringen, voetpaden, fietspaden en kleine kunstwerken. Voor de tuinaanlegsector wordt bovendien als volgt geïnterpreteerd. In het geval van openbare werken betreft het alle aanleg, onderhouds- en/of herstellingswerken aan onder meer wegen, pleinen, riolen, parkeergelegenheden, ...

Wettelijk verplichte bijdrage

Krachtens de besluitwet van 1947 en het koninklijk besluit van 1952 moet iedere Belgische of buitenlandse "ressortierende" aannemer het OCW een bijdrage van 0,8% betalen, berekend op het totale bedrag van de werken die hij op Belgische bodem heeft uitgevoerd. Het maakt daarbij niet uit of deze werken bij openbare of beperkte aanbestedingen dan wel bij onderhands gesloten contracten zijn gegund. De bijdrage van 0,8% is te verrekenen op de gefactureerde bedragen (excl. BTW) van alle werkzaamheden die onder de bevoegdheden van het OCW ressorteren. Enkel wanneer de factuur door de klant/opdrachtgever werd betaald, moet daarna het verschuldigde bedrag per kwartaal op het rekeningnummer van het OCW worden overgemaakt. In het geval van openbare aanbestedingen moet men telkens het nummer van de aanbesteding, de aard en de plaats van de opdracht, en de naam van de opdrachtgever doorgeven. Van zodra de facturen zijn vereffend, maakt men dan het verschuldigde bedrag per kwartaal aan het OCW over. Aan het einde van elk boekjaar vraagt men vervolgens een nazicht door een inspecteur van het OCW aan. Doet men dit niet dan komt een inspecteur ter plaatse controleren, en kan men in de boekhouding desnoods tot 5 jaar teruggaan. Men kan echter ook een kopie van de betreffende facturen per kwartaal opsturen. Op die manier gebeurt de controle op het OCW en komt de inspecteur niet ter plaatse verifiëren.

HERZIENING VAN DE CODEX VOOR DE TUINONDERNEMER



Het AVBS wil zijn leden-tuinaannemers directe ondersteuning bieden door hen te helpen met een praktisch overzicht van de administratie en de regelgevingen. Daarom wordt de 'Codex voor de TuinOndernemer' stap voor stap geactualiseerd. In dit nummer doen we de werking van het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (OCW) uit de doeken en de impact hiervan op de tuinaanlegsector. Geen overbodige luxe dus om als tuinaannemer goed geïnformeerd te zijn hierover.

Binnen het OCW-werkgebied "Betonwegen en bestratingen" zijn er momenteel een paar projecten lopende die interessante informatie en meerwaarde voor de tuinaanlegsector kunnen opleveren. Het project 'Opvolging waterdoorlatende bestratingen in situ' en het project 'Preventieve en curatieve methoden voor onkruidbeheer in het straatbeeld' zijn hier twee goede voorbeelden van.

OCW-project opvolging waterdoorlatende bestratingen in situ

De voornaamste oorzaken van overstromingen zijn de onvoldoende opvangcapaciteit van rioleringen en waterwegen en de toename van bebouwing en verharde, waterdoorlatende oppervlakken. Een belangrijke stap naar het vermijden van overstromingen, de overbelasting van het rioleringsstelsel of het in werking treden van overstorten is het afkoppelen van het regenwater door buffering en infiltratie. Indien het mogelijk wordt om bij nieuwe verhardingen het water ter plaatse te bufferen en te infiltreren zullen de milieuhinder en de overlast door zware stortbuien sterk verminderen. Waterdoorlatende verhardingen zijn daarom een vorm van milieuvriendelijke verhardingen. Ze spelen een belangrijke rol in het kader van een integraal waterbeleid, waarbij het gevaar op overstroming zo veel als mogelijk



Een belangrijke stap naar het vermijden van overstromingen, overbelasting van het rioleringsstelsel of het in werking treden van overstorten is het afkoppelen van het regenwater door buffering en infiltratie.



Het onderzoeksproject van het OCW heeft tot doel te komen tot een overzicht van de verschillende preventieve en curatieve methodes om onkruid te beheren in relatie tot hun efficiëntie, kostprijs en ecologische impact.

beperkt dient te worden onder meer door het water zo lang mogelijk ter plaatse te houden. Dankzij een totaal concept van doorlatendheid, vanaf het oppervlak tot de bodem, wordt regenwater gebufferd, bij voorkeur in de onderfundering, en geïnfilteerd in de ondergrond. Waterdoorlatende bestratingen worden toegepast als bufferings- en infiltratiesysteem op parkings, pleinen, wegen met beperkt verkeer, fietspaden, enz. Gedurende een vijftal jaar volgt het OCW reële toepassingen van waterdoorlatende bestratingen op. Hierbij wordt naast een visuele inspectie ook een meting uitgevoerd ter bepaling van de oppervlakedoorlatendheid van de structuur. De projecten zijn ingedeeld per provincie. Per project wordt in de mate van het mogelijke telkens de plaats, de opbouw en de metingen opgegeven.

OCW-project preventieve en curatieve methodes van onkruidbeheer
Het probleem van onkruidbestrijding is zeer actueel: herbiciden mogen in principe sinds 2001 niet meer op het openbaar domein gebruikt worden en in 2015 is een definitieve stop opgelegd voor alle openbare instellingen. Alternatieve methodes zijn gekend maar de kennis over de efficiëntie, over de nodige frequentie ontbreekt. Door een goed ontwerp, een juiste keuze van voegvullingsmateriaal en een optimale detailafwerking is het echter ook mogelijk om onkruidgroei preventief te verminderen en zelfs te vermijden. Duidelijke richtlijnen zijn echter niet beschikbaar. Het OCW is daarom een onderzoeksproject gestart, in samenwerking met de Vakgroep Plantaardige Productie

van de Universiteit Gent, gesteund door het IWT-Vlaanderen. De doelstelling van het project is te komen tot een overzicht van de verschillende preventieve methodes (ontwerp, voegvullingsmateriaal, type verharding, enz.) en curatieve methodes (branden, warme luchtbehandeling, stoombehandeling, IR, hoge druk reiniging, vegen, borstelen, ...) om onkruid te beheren in relatie tot hun efficiëntie, kostprijs en ecologische impact. Het project 'onkruidbeheer en reiniging: preventieve en curatieve methodes voor een optimaal straatbeeld' omvat twee belangrijke deelpakketten: onkruidbeheer en sensibilisering. Een eerste doelstelling is om te komen tot een overzicht van de verschillende methodes en mogelijke combinaties van methodes om onkruid te beheren en oppervlakken te reinigen in relatie tot hun efficiëntie, kostprijs en ecologische impact. Samen met een inventaris van bestaande oppervlakken en indeling in klassen van 'onkruidgroei' zal dit leiden tot richtlijnen om te komen tot een milieuvriendelijke en economische behandeling van oppervlakken tegen onkruid en vervuiling, maar ook tot een sensibilisering van de beheerder om te komen tot aanvaardbare onkruidgroei in relatie tot het algemeen straatbeeld. ●

Voor gedetailleerde technische informatie kun je de website van het OCW www.brcc.be consulteren.
Voor meer inlichtingen kun je terecht bij AVBS-consulent Jan Vancayzeele (jan.vancayzeele@avbs.be of 0476/91.01.36).